

særskilt Overdragelse skulde have fundet Sted, er nu ganske usandsynlig og i bedste Fald næppe bevislig. Er den ikke gentagen ved hvert følgende Ejerskifte og lader den sig ikke i dette Øjeblik konstatere, er den ganske værdiløs. — Men hertil kommer, at et Erstatningskrav er et obligatorisk Krav og som saadant Genstand for Forældelse. Det er da ikke nok, at en særskilt Overdragelse af Erstatningskravet har fundet Sted i hvert enkelt Tilfælde. Dette har ingen selvstændig Betydning overfor Staten. Der maatte tillige indenfor hver paafølgende Periode af 20 Aar have været gjort gældende, at dette Krav fastholdes. Noget saadant er ikke sket, end ikke med en enkelt Ejendom og langt mindre med samtlige heromhandlede Arvefæsteejendomme. Resultatet bliver altsaa det, at en formueretlig Kontinuitet kun kan tænkes, hvor en Ejendom i hele dette Tidsrum kun kender Ejerskifter ved Arv, eller hvor hver Overdragelse af Ejendommen tillige har indbefattet Erstatningskravet, medens dette selv i disse gunstige Undtagelsestilfælde forlængst er fortabt, fordi det ikke overfor Staten udtrykkelig og i rette Tid er holdt i Live. *Noget retlig Krav paa Erstatning haves saaledes ikke.*

Denne Opfattelse har i sin Tid faaet Tilslutning saavel fra Regeringens som Rigsdagens Side. Allerede i 1871, da Forslag til den senere Lov Nr. 169 af 9. Decbr. 1871 vedrørende Nedsættelser i Afgiften af nogle bortarvefæstede Udmarksjorder paa Bornholm, jfr. ovenfor, blev forelagt Rigsdagen, gik Regeringen ud fra, at noget retligt Krav ikke var forhaanden, men at Lovforslaget udelukkende maatte grundes paa Billighedshensyn (Rigsdagstidende 1871—72 Tillæg A. Sp. 1623—30). Finansministeren erklærede da ogsaa, at der var »nogen Sandsynlighed for, at der ved den Bonitering, som i sin Tid fandt Sted, er blevet overset et Hensyn, som ikke burde have været overset«, men var under Forhandlingerne ganske klar over, at der ikke forelaa noget »Retskrav«, men »at der her kun er tale om en Humanitetssag« (Landstingstidende 1871—72, Sp. 55—56 og 334). Men ogsaa fra Tingenes Side tales der om Velvilje mod »nogle af Tilfældighedernes Misyndest forurettede Medborgere samt om, »at det er Billighedshensyn, men ikke Retfærdighedskrav, som her maa gøre sig gældende« (Folketingstidende 1871—72, Sp. 1224—25). Samtidig udtales fra anden Side Frygt for, at man ved Lovforslaget »let kan komme for langt« (Landstingstidende Sp. 329). — Ogsaa Spørgsmaalet om, hvem der burde have »Erstatning« var fremme, idet det udtaltes, at Nedsættelsen ikke skulde komme de nuværende Ejere til Gode, »men dem, af hvem de have købt; thi det er dem, som have lidt Tab«. Og i Overensstemmelse hermed bestemmer Loven i § 1: »Den tidligere stedfundne Afgiftsansættelse kan kun da forlanges prøvet, naar den vedkommende Ejendom endnu besiddes af den første Erhverver eller dennes Descendenter, saaledes at dog Stifbørn og Svigerbørn stedse regnes lige med Descendenter«.

De 2de ovennævnte Love fra den nyeste Tid, nemlig henholdsvis Lov Nr. 102 af 15. Maj 1903 om Jordebogsafgiften i de tidligere slesvigske Distrikter og Lov Nr. 46 af 29. Marts 1904 angaaende Jordebogsafgiften af Bornholm m. v. kunne imidlertid ikke ret vel lade sig forene med de ovenfor hævdede, juridisk set uangribelige Grundsatninger (hvorved dog ogsaa maa bemærkes, at disse Love søge deres væsentlige Begrundelse i helt andre Synspunkter end de heromhandlede Hensyn til Arvefæsterne). En ganske tilsvarende Bemærkning gælder dernæst Lov Nr. 100 af 15. Maj 1903 om Afløsning af Tiender. — Indenfor Kommissionen har der nu ikke blot ifølge en korrekt juridisk Betragtningssaa, men ogsaa under Hensyn til de allerede i 1871 paapegede betænkelige Konsekvenser hævet sig Stemmer mod at gaa videre ad den ved de trede, nys citerede Love angivne Vej. Men denne Opfattelse vandt kun ringe Tilslutning, idet Flertallet af Kommissionens Medlemmer forment, at det vilde være uforeneligt med den Aand, hvori Kommissoriet var udstedt, om den foreliggende, for saa mange betydningsfulde Sag alene skulde ses fra et formelt, *retligt* Standpunkt. Flertallet